

فرهنگ نام و اسماء هم نام

ویرایش اول (با معنی اسامی)

تحقیق و تألیف

- سرشناسه : قربانی، مهدی، ۱۳۳۳ -
- عنوان و نام پدیدآور : فرهنگ نام و اسماء هم‌نام: ویرایش اول با (با معنی اسامی)/تحقیق و تألیف مهدی قربانی.
- مشخصات نشر : مشهد: قاف مشهدالرضا(ع)، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهری : ۴۵۶ ص.
- شابک : ۹۷۸۶۰۰۶۵۹۵۵۷۳
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : کتاب حاضر (چاپ اول، ۸۹) با حمایت مالی سازمان ثبت احوال کشور منتشر شده است.
- هـ نوع : نام‌های اشخاص --- واژه‌نامه‌ها
- موضوع : Names, Personal -- Dictionaries
- مرغوع : نام‌های ایرانی --- واژه‌نامه‌ها
- موضوع : Names, Iranian -- Dictionaries
- موضوع : نام‌های اسلامی --- واژه‌نامه‌ها
- موضوع : Names, Personal -- Islamic -- Dictionaries
- شناسه افزوده : سازمان ثبت احوال کشور
- رده بندی کنگره : CS۳۰۲۰/۳۷۰۸۱۳
- رده بندی دیویی : ۴۰۰/۹۰۶
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۰۹۸۷۳۵

انستیتوت قاف

ناشر: انتشارات قاف

عنوان کتاب: فرهنگ نام و اسماء هم‌نام

تحقیق و تألیف: مهدی قربانی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / قطع وزیری

طرح جلد و صفحه‌آرایی: درجه ۲۵۵۹۹۰

نوبت چاپ اول (ویرایش اول): ۱۳۹۶

چاپخانه: دانشگاه فردوسی مشهد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۵-۵۷-۳

آدرس: مشهد: تلفن: ۳۷۶۶۱۲۵۵-۰۵۱-همراه ۰۹۱۵۳۱۶۳۴۲۶

دفتر تهران: میدان انقلاب ابتدای خیابان کارگر جنوبی

خیابان روانر بن بست دولتشاهی، پلاک ۱، واحد ۱۰

تلفن: ۶۶۴۸۷۱۲۴-۰۲۱ / ۶۶۹۶۶۷۶۵-۰۲۱

کلیه حقوق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه‌ی ویرایش اول	۹
مقدمه چاپ اول:	۱۴
دستور العمل	۱۸
بخش اول: اسامی دختر به ترتیب حروف الفبا	۲۱
بخش دوم: اسامی پسر به ترتیب حروف الفبا	۱۶۵
بخش سوم: خواص اسماء الحسنی	۲۹۹
مقدمه	۳۰۰
ذکر و انواع آن	۳۰۱
حروف ابجد و اعداد آن	۳۰۲
فرشتگان، موکل و تجسم ذکر اسماء الله	۳۰۳
اسم اعظم	۳۰۴
خواص اسماء الحسنی	۳۰۴
شرح خواص اسماء الحسنی	۳۰۵
ذکر انبیاء الهی و چهارده معصوم صلوات الله علیهم اجمعین	۳۳۷
بخش چهارم: سرّ برخی نام‌ها و نامگذاری‌ها	۳۶۷
سرّ نامیده شدن حضرت فاطمه (علیها السلام) بدین نام	۴۰۲

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش پنجم : اسم، القاب و کنیه ائمه اطهار صلوات الله عليهم اجمعين ۴۲۳

۴۲۴ اسم، القاب و کنیه حضرت محمد ﷺ

۴۲۸ اسم، القاب و کنیه حضرت امیرالمؤمنین علیؑ

۴۳۱ اسم، القاب و کنیه حضرت فاطمه علیها السلام

۴۳۳ اسم، القاب و کنیه حضرت امام حسن مجتبیٰ علیہ السلام

۴۳۴ اسم، القاب و کنیه حضرت امام حسین علیہ السلام

۴۳۶ اسم، القاب و کنیه حضرت امام حسن العابدین علیہ السلام

۴۳۷ اسم، القاب و کنیه حضرت امام محمد باقر علیہ السلام

۴۳۹ اسم، القاب و کنیه حضرت امام جعفر صادق علیہ السلام

۴۴۰ اسم، القاب و کنیه حضرت امام موسیٰ کاظم علیہ السلام

۴۴۱ اسم، القاب و کنیه حضرت علی بن موسی الرضا علیہ السلام

۴۴۴ اسم، القاب و کنیه حضرت علی النقی علیہ السلام

۴۴۵ اسم، القاب و کنیه حضرت امام حسن عسکری علیہ السلام

۴۴۶ اسم، القاب و کنیه حضرت صاحب الزمان ولی عصر (عج)

۴۴۷ منابع و مآخذ

آثار و احوال مولف: ۴۴۹-۴۵۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه‌ی ویرایش اول

طرح تألیف و تصنیف این کتاب مستطاب، در سال ۱۳۸۸ در سازمان ثبت احوال کل کشور، پذیرفته شد؛ و در اسفندماه سال ۱۳۸۹ نوبت اول آن، به زیور طبع آراسته گردید. هم چنین؛ این اثر، در نمایشگاه کتاب سال ۱۳۹۰ با استقبال مردمی روبرو گردیده و تاکنون ده نوبت، به چاپ رسیده است. این اثر رزین، از چشم کارشناسان امور خانواده، در رسانه‌ی ملی، شبکه قرآن-برنامه‌ی خانه‌ی محبت- دور نماز ۶؛ و سی‌سال‌ی ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱، در مباحث مربوط به تشکیل خانواده و ازدواج و نام‌گزینی برای فرزندان، مطرح شد. از آن به عنوان یک اثر ارزشی یاد شده و با اظهار لطف جمع کثیری از مخاطبین معزز، روبرو گردید.

هم چنین؛ این کتاب، توسط خبرگزاری کتاب (ایبنا) و از طریق سایت شخصی مؤلف و مُصَنَّف به نشانی: www.mahdighorbani.ir و www.mahdighorbani.net معرفی و با تعداد زیادی از نظرات و پیشنهادات سازنده‌ی مخاطبین در داخل و خارج کشور، روبرو شدیم. از جمله؛ هم وطنان ایرانی مقیم آمریکا، کانادا، هلند، فلیپین، چین، مالزی، استرالیا، آلمان، جمهوری چک، عمان، اردن، امارات متحده‌ی عربی، پاکستان، افغانستان و ... که راستار آن بودند تا معنی نام‌ها به کتاب افزوده شود. لذا به پاس قدردانی و احترام گذاشتن به نمایانین عزیزان، به بازنگری و ویرایش، مبادرت نمودیم و اصلاحات و ویرایشی جدید را به دین شرح بیان می‌نماییم:

اول؛ عزیزان، توجه داشته باشند؛ کسانی که؛ چاپ قدیم را در اختیار دارند و آن را عمل کرده‌اند؛ اگر چه معدود اشتباهات تایپی در اعداد وجود داشته؛ اما خللی در آثار و نتایج ذکر به آنها وارد نشده است و از این بابت، نگرانی نداشته باشند. زیرا تا به حال، افراد زیادی از داخل و خارج کشور، از طریق ایمیل، تلگرام، تلفن و طرح نظرات در سایت، از عمل کردن به ذکر هم نام خود، کسب نتیجه‌ی مثبت و گره‌گشایی و تحول در کارهای روزمره‌ی خود را اظهار کرده‌اند.

در این کتاب، نیز؛ مانند چاپ قدیم، اسامی دختر و پسر، در دو بخش جداگانه به ترتیب حروف الفبایی تنظیم گردیده؛ تا هر کس بخواهد؛ برای انتخاب اسم و یا ذکر هم نام خود، جستجو کند؛ به سهولت، دسترسی داشته باشد.

دوم؛ بازنگری در اعداد و اذکار هم نام و بعضاً همسان سازی صورت گرفته و اشتباهات عددی و... برطرف شده به دین ترتیب، اذکار، یک اسمی و یا دو اسمی است.

سوم؛ برخی اسامی که عدد آنها بیش از ۲۰۰۰ می شود مانند: (آذر فروغ=۲۱۸۷) (فروغ اعظم=۲۲۹۷) (غلام رضا=۲۰۷۲) (ضرغام=۲۰۴۱) و... آن را به صغیر، محاسبه کرده ایم؛ که عدد آن کمتر، باشد و صاحب اسم، برای توسل به ذکر هم نام خود، به رحمت نیفتد. صاحبان این اسامی، مذت توسل به ذکر خود را تا ۱۲۰ روز مستمر، ادامه دهند.

چهارم؛ نظر به این که؛ معانی اسماء باری تعالی در جدول پایانی کتاب آمده است؛ لذا معنای ذکر هم نام را حذف کرده؛ جای آن را به معانی اسمها اختصاص دادیم؛ تا خوانندگان عزیز بتوانند هنگام انتخاب اسم برای نوزاد خود، با معنی اسم به صورت مختصر آشنا شوند.

پنجم؛ در پاسخ به پرسش عزیزان شرح بیشتر درباره اسم اعظم عام و خاص، که در مقدمه چاپ اول، به دان، اشاره شد است این که؛

اسم اعظم عام: هرگاه یک اسم به بجد کبیر، یا صغیر، یا متوسط، محاسبه و معادل آن عدد از اسماء باری تعالی انتخاب شود. به اسم باری تعالی ذکر هم نام، و یا اسم اعظم عام، گفته می شود. به عنوان مثال: نام - فاطمه = ۳۵ = با ساعد- این ذکر هم نام، برای میلیون ها نفر، که نام آن ها - فاطمه - باشد؛ به عنوان اسم اعظم عام، که همان ذکر هم نام باشد؛ تلقی گردیده؛ دارای کاربرد می باشد.

اسم اعظم خاص: هرگاه؛ استاد عامل و آگاه، براساس مشاهدات ناملموس شناس نامه ای شخص متقاضی، به استخراج ذکر هم نام او مبادرت نماید؛ به آن، اسم اعظم خاص گفته می شود. چرا که برای میلیون ها نفر، که اسم فاطمه، داشته باشند؛ چون مشخصات شناس نامه ای متفاوتی دارند؛ ذکرهایی با اعداد متفاوت، استخراج می شود. چون این ذکر، خاص شخصی خاص، با مشخصات خاص، استخراج شده است و به آن، اسم اعظم خاص می گویند. خواص و کاربرد اسم اعظم عام و خاص، گرچه شبیه هم می باشد. ولی؛ با توجه به شرایط روحی و معنوی و طبایع افراد در مواردی، بعضاً خواص و آثار ملموس تری از خود، نشان داده است.

توضیح این که؛ برخی عزیزان، بعد از مطالعه ای این کتاب با اسم اعظم عام و خاص آشنا شده؛ و به طور معمول پس از مدتی که با اسم اعظم عام هم نام خود، انس گرفتند؛ تقاضای اسم اعظم خاص

داشتند. و بیشتر آنان، کاربرد، آثار و خواص اسم اعظم خاص را مورد پرسش قرار داده‌اند. زیرا در باور خود انتظار تغییر و تحول خارق العاده‌ای شبیه معجزه، در زندگی روزمره‌ی خویش دارند.

وانگهی؛ بیشتر متقاضیان، اسم اعظم خاص را برای رزق و روزی، ازدواج و گره‌گشایی در امور مادی دنیا دنبال می‌کنند؛ و ذکر و دعا و اسم اعظم خاص و عام را به عنوان یک معامله‌ی تهاتری متقابل با خداوند، در نظر دارند! در حالی که؛ دعا، و ذکر و توسل و... باید؛ با هدف «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ»^۱ و قربت الی الله باشد تا آثار معنوی آن، آشکار و مورد استجاب حق تعالی واقع شود. البته؛ آن‌ها از کسانی که؛ با خلوص نیت و با اعتقاد کامل، به ذکر هم نام خود (عام یا خاص) مبادرت کرده‌اند؛ نتایج مطلوب خود را یافته‌اند؛ و کسانی که؛ احساس می‌کنند؛ به نتیجه نرسیده‌اند؛

با استناد به آیات قرآن کریم، بجهت داشته باشند؛ خیر و صلاح هر کس را خداوند، بهتر می‌داند.

کقوله تعالی: «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ فَمَا أَفْلَحَ مَن قَاتَلَ؟ أَوْ كُفِّرَهُ كُفْمٌ وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ»^۲ حکم جهاد برای شما مقرر گردید و حال آن که؛ بر شما ناگوار و مکروه است. لیکن چه بسیار شود؛ که چیزی را شما ناگوار شمارید. ولی به حقیقت؛ خیر و صلاح شما در آن بوده و چه بسیار شود؛ که چیزی را دوست دارید و در واقع، شر و فساد شما در آن است و خداوند به مصالح ادر، دانست و شما نادان هستید.

در این آیه‌ی شریفه نیز؛ چنین آمده: «قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ»^۳

ای رسول ما! بگو: خدای من، هر که را بخواهد؛ روزی وسیع و هر که را بخواهد؛ تنگ روزی گرداند و لیکن؛ اکثر مردم، از حقیقت، آگاه نیستند.

در کتاب هزار و یک حدیث رضوی - جلد اول صفحه ۳۴۶ حدیث ۵۲۶ به نقل از حضرت امام رضا (علیه السلام) آورده‌ایم: از حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) نقل شده که فرمود: مردی محضر مبارک حضرت رضا (علیه السلام) رسید؛ عرض کرد: ای پسر رسول خدا (صلی الله علیه و آله) بفرمایید تفسیر: «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» چیست؟

۱ - سوره رعد: آیه ۲۸.

۲ - سوره بقره: آیه ۲۱۶. ترجمه الهی قمشاهی.

۳ - سوره سبا: آیه ۳۶. ترجمه الهی قمشاهی.

۴ - متن عربی حدیث و ترجمه آن لحاظ طولانی است لذا گزیده‌ای را آوردیم.

حضرت علیؑ فرمودند: پدرم از جدّم، از حضرت باقر و آن حضرت از حضرت زین العابدینؑ و آن بزرگوار، از پدرش، نقل کردند که؛ مردی محضر مبارک امیر المؤمنینؑ مشرف شد و عرضه داشت: تفسیر الحمد لله ربّ العالمین چیست؟

حضرت علیؑ فرمودند: الحمد لله تفسیرش این است که؛ بندگان خدا برخی از نعمت های الهی را به اجمال، بدانند و در مقابل آنها حق را بستایند. زیرا قادر بر دانستن تمام آنها به طور مفصل نیستند. چه آن که؛ نعمت های حق تعالی قابل شمارش، یا دانستن نیست. پس حق تعالی به بندگان می فرماید: بگریید؛ حمد، برای خدا است؛ در مقابل نعمت هایی که پروردگار عالمیان به ما داده است؛ و عالمیان عالمیان از: جماعات و گروه هایی از مخلوقات، چه جمادات و چه حیوانات. اما حیوانات را مورد نعمت قرار داد؛ به خاطر آن که؛ حق تعالی به قدرت کامله اش آنها را حرکت داده؛ از رزق خود غنّه ای را عطا فرموده؛ آنها را در کنف حمایت و سایه ی عنایت خود، احاطه نموده؛ هر کدام را به نحوی که صلاحیت اینجاب می کند؛ مورد تدبیر قرار داده است. و اما جمادات را مورد نعمت قرار داد؛ به خاطر آن که؛ حق تعالی آنها را با قدرت خود نگاه داشت. جمادات متصل را از جدا شدن نگاه داشت و جمادات مفصل را از اتصال و چسبیدن حفظ کرد. آسمان را از افتادن بر روی زمین، حفظ کرد. مگر آن که؛ خود، به آن، اذن سرنگون شدن دهد. چنان چه؛ زمین را از فرو رفتن، حفظ کرد. مگر آن که؛ خود، به آن، چنین امری فرماید. حق تعالی به بندگانش مهربان و رحیم می باشد.

برای آگاهی بیشتر آن دسته عزیزانی که؛ پیوسته پرسیده اند؛ اسم اعظم خاص، چه کارهایی می توانیم بکنیم؟ و چه قدرتی دارد؟ کاربردش چیست؟ و... واقعش را آورده ایم تا بدانند؛ دانستن و داشتن اسم اعظم خاص، قبل از هر چیز، ظرفیت و قابلیت می خواهد و نگهداری آن، بس دشوار است.

در کتاب تفسیر «روح البیان» آمده است که: شخصی از زُهاد، معروف بود که؛ اسم اعظم دارد. مریدی به اصرار زیاد، تقاضای تعلیم اسم اعظم را نمود. چون اصرارش بسیار شد؛ استاد، برای تفهیم او فرمود: «فردا اول آفتاب، به درِ دروازه ی شهر برو و آن چه را که مشاهده کردی برایم نقل کن! مرید، صبح به درِ دروازه ی شهر رفت و قدری توقف نمود.

دید؛ پیرمردی ضعیف، با پشته ی هیزمی بر دوش، از بیرون شهر، وارد و منتظر مشتری شد.

ناگاه؛ یکی از مأموران سلطان برای خرید هیزم حاضر شد و با پیرمرد، درگیر شد و با چوبی بر سر و صورت او زد؛ که خون جاری شد. پس؛ هیزم را به زور برداشت و پولی هم؛ به پیرمرد نداد! مُرید، با ناراحتی نزد استاد رفت و جریان را نقل کرد.

استاد پرسید: «اگر؛ تو اسم اعظم داشتی؛ در آن وقت، چه کار می کردی؟»

گفت: «فوراً اسم اعظم را می خواندم و مأمور را هلاک می کردم!»

فرمود: «آن پیرمرد، استاد من است! که اسم اعظم دارد. اما با وجود آن قدرت، ظلم را متحمل شده و بر او هیچی نکرده است!»

و اما؛ منبع نام ها که در حدود شش هزار می رسد؛ برگرفته از CD نرم افزار که در سال ۱۳۸۷ توسط سازمان ثبت احوال کشور، در اختیارم قرار گرفته و به صورت کتاب/ فرهنگ نام و نام گزینی^۲ نیز، منتشر شده است.

خاتمه یافت، این کتاب مستطاب، در بهمن ربیع الاول (۱۴۳۹ هـ ق) مصادف با آغاز امامت حضرت ولی عصر عَجَّ الله تعالی فرجه الشریف.

به خوانندگان معزز توصیه می شود؛ مقدمه های باب اول کتاب را حتماً مطالعه نمایند! زیرا به شناخت و آگاهی آنان، درباره ی معرفت اسماء و ذکر هم نام و... می تواند کمک کند.

در پایان، باید گفت که؛ جمع بندی اسمی و اذکار، بدون نرم افزار، و به صورت دستی صورت گرفته. امید است؛ خوانندگان محترم، کاستی ها و به احتمال، اشتباهات بایستی را به دیده ی اغماض نگریسته و نگارنده را بادعای خیر یاد نمایند.

والله مستعان
مهدی قربانی «انیس الکتب»

مشهد الرضا (ع)

پائیز ۱۳۹۵ خورشیدی

۱ - کَشْکُولُ الْمَطَالِبِ: دفتر اول؛ حضرت آیت الله کمیلی؛ وسیله النجاه، ص ۱۰۶، تألیف، مرحوم شیخ علی اکبر نهانودی.

۲ - تألیف اسدالله پارسا مهر (حسنوند) چاپ چهارم ۱۳۸۹ انتشارات سازمان ثبت احوال کشور.